

Wymagania edukacyjne z języka polskiego

klasa 7

rok szkolny 2023 / 2024

Semestr I

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ					
Temat 1. <i>Źródło – wyraz wieloznaczny.</i> s. 7	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przerośnięte znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. <i>Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.</i> s. 8	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informację na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
Temat 3. <i>Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.</i>	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia

s. 11	do treści tekstu		do przeczytanych utworów	(tekst może mieć żartobliwy charakter i współczesny język)	świata / człowieka
Temat 4. <i>Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.</i> s. 17	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek 	<ul style="list-style-type: none"> * rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości i hierarchizowaniu ważności 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
Temat 5. <i>Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.</i> s. 21	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
Temat 6. <i>Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.</i> s. 24	<ul style="list-style-type: none"> * formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje kilkunastu wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
Temat 7. <i>Fonetyka – nauka</i>	<ul style="list-style-type: none"> * odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od 	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między wymową 	<ul style="list-style-type: none"> * sprawnie posługuje się terminami fonetycz- 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa 	

<i>o dźwiękach mowy.</i> s. 28	samogłoski * dzieli wyraz na sylaby	a pisownią * zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	nymi i samodzielnie wykonuje zadania		
Temat 8. <i>Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.</i> s. 30	* w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach	* łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka	* porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera	* wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb	* przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
Temat 9. <i>Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.</i> s. 34	* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza	* rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku	* próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst	* przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego	* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
Temat 10. <i>Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.</i> s. 36	* wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów	* dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm	* porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń	* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów	* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
Temat 11. <i>Rozmowa historyka z historią – Norman Davies o Europie.</i> s. 40	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa	* wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci	* redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny	* przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy
Temat 12. <i>Europa jako dom</i>	* opisuje sytuację liryczną przedstawioną	* charakteryzuje podmiot liryczny	* gromadzi informacje o wybranym kraju	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych	* przygotowuje makietę strony internetowej

<i>w wierszu Czesława Miłosza. s. 44</i>	w wierszu * określa, kim jest osoba mówiąca	* omawia budowę wiersza * wskazuje środki stylistyczne	europjskim i je przedstawia	zagadnień związanych z Europą	kontynentu europejskiego lub scenariusz klipu promującego Europę
Temat 13. <i>Sposób na dobrą notatkę.</i> s. 45	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
Temat 14. <i>Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.</i> s. 47	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
Temat 15. <i>Czym jest kultura?</i> s. 49	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
Temat 16. <i>Etykieta językowa na co dzień.</i> s. 51	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre'u * objaśnia, na czym polega błąd językowy	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
Temat 17.	* wypowiada się na temat	* wskazuje zdania	* wypowiada się na	* przygotowuje projekt	* przygotowuje

<i>Dlaczego ludzie mierzą czas?</i> s. 53	obejrzanego filmu i przeczytanego tekstu	prawdziwe i fałszywe * opisuje dawne i współczesne kalendarze	temat kalendarzy przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	kartki z kalendarza (może być z wymyślnym świętem)	informacje na temat sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność
Temat 18. <i>Podział głosek w języku polskim.</i> s. 55	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu * określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
Temat 19. <i>Uczymy się argumentować własne zdanie.</i> s. 58	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
Temat 20. <i>Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.</i> s. 60	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
Temat 21. <i>Jak edytować tekst?</i> s. 63	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu	* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego
Temat 22. <i>Jaką wzniesć świątynię?</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu	* dostrzega związek schematu świątyni	* wskazuje związek między narodami	* przygotowuje informacje na temat	* wypowiada się na temat wierzeń

<i>nię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.</i> s. 65	* określa temat rozmowy bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie	egipskiej z ilustracją przypominającą modlącego się człowieka	a wznoszonymi przez nich budowłami; uzupełnia schemat	zabytków Egiptu i Asyrii	Asyryjczyków i Egipcjan
Temat 23. <i>Przysłowia mądrością narodu.</i> s. 69	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
Temat 24. <i>Co symbolizuje wieża Babel?</i> s. 72	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
Temat 25. <i>Opis i interpretacja obrazu.</i> s. 74	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną, wykorzystując wiedzę o historii i kulturze	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
Temat 26. <i>Rozbieżności między pisownią a wymową.</i> s. 76	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
Temat 27. <i>Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.</i> s. 79	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatryku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego

			temat absurdu i tego typu humoru	* tworzy tekst dowcipnej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	
Temat 28. <i>Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema? s. 80</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych	* rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń	* wskazuje cechy literatury fantastycznonaukowej * redaguje opis wybranej grafiki	* redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową	* przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
Temat 29 i 30. <i>Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”. s. 85</i>	* wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji	* analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych	* redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu	* wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
Temat 31. <i>W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały. s. 89</i>	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie	* wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne	* wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy	* wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej
Temat 32. <i>Analiza i interpretacja utworu Pawła Leśzycyckiego „Sim</i>	* opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje	* analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją	* wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku	* wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej

<i>city</i> ”. s. 91	postać		do analizowanego utworu	* tworzy „Bank pomysłów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach	rzeczywistości”
Temat 33. Piszemy fragment utworu dramatycznego. s. 92	* czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu	* określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu	* omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota	* wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki	* wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejścia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
Temat 34. Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu. s. 97	* podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat	* wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres”	* interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny	* tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej	* przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
Temat 35. Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy. s. 98	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera	* zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego	* przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym	* przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Temat 36. Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją. s. 102	* wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie	* opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski	* porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło	* wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie	* przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu

Temat 37. <i>Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?</i> s. 103	* wie, na czym polega akcent wyrazowy i zdaniowy	* stosuje reguły akcentowania wyrazów	* w wyrazach zaznacza sylabę akcentowaną	* czyta tekst, stosując poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
Temat 38. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.</i> s. 105	* dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 39. <i>Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.</i> s. 107	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera	* redaguje pracę na wybrany temat	
Temat 40. <i>Nasz projekt.</i> s. 109	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej	* tworzy zasady gry	* wykonuje planszę i inne elementy gry	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 41. <i>Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.</i> s. 110	* zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice	* wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia	* tworzy słowny projekt wymarzonego domu	* przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem	* przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
Temat 42.	* zapisuje skojarzenia	* wymienia elementy	* opisuje przestrzeń	* wypowiada się na	* przygotowuje infor-

Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk. s. 111	dotyczące wymarzonego domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	świata przedstawionego * omawia kolejne etapy budowy domu	domu i najważniejsze elementy	temat archetypu domu i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście	macje na temat wybranej książki Olgi Tokarczuk
Temat 43. Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły. s. 113	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterów, narratora	* opisuje domy bohaterów * wskazuje elementy humorystyczne	* do zaproponowanych tez tworzy argumenty	* opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje	* redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich”
Temat 44 i 45. Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej. s. 116	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu	* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników	* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi
Temat 46. Jak napisać spójny i logiczny tekst? s. 119	* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu	
Temat 47. Analiza słotwórcza wyrazów.	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słowo-	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny,	* tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia	* dokonuje analizy słotwórczej wszystkich wyrazów	

s. 123	twórstwem	będący wybraną częścią mowy * dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów	* tworzy ciągi wyrazów połączone relacjami słowotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo		
Temat 48. <i>Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.</i> s. 126	* opowiada o swoich ulubionych zabawkach z dzieciństwa * omawia treść przeczytanego tekstu	* nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst * określa stosunek narratora do opisywanej zabawki * wymienia cechy charakterystyczne felietonu	* rozpoznaje w tekście środki stylistyczne i określa ich funkcje * określa rolę zabawki w życiu bohatera * tworzy kartę informacyjną zabawki-ekspozycji w muzeum	* wypowiada się na temat roli zabawek w życiu dziecka * tworzy argumenty do podanych tez * pisze pracę na temat ulubionej książki z dzieciństwa	* tworzy do gazetki szkolnej felieton dotyczący aktualnej tematyki szkolnej * przygotowuje listę gier i zabaw z dzieciństwa dziadków
Temat 49. <i>Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.</i> s. 129	* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role	* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu	* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny	* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa	* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
Temat 50. <i>Co to jest rodzina wyrazów?</i> s. 131	* zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny	* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę	
Temat 51. <i>Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści „Jabłko Apolejki”.</i>	* zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu	* tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście	* wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty	* interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin

s. 133					
Temat 52 i 53. <i>Uczymy się redagować rozprawkę.</i> s. 135	<ul style="list-style-type: none"> * wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki pod kątem zawartych treści 	<ul style="list-style-type: none"> * zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
Temat 54. <i>Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.</i> s. 138	<ul style="list-style-type: none"> * podaje treść wiersza * wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje dwa teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje i interpretuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia metaforyczne zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje pracę graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
Temat 55. <i>Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.</i> s. 140	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki 	<ul style="list-style-type: none"> * uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka) 	<ul style="list-style-type: none"> * konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
Temat 56 i 57. <i>Poznajemy typy formantów.</i> s. 142	<ul style="list-style-type: none"> * wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów 	<ul style="list-style-type: none"> * stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków 	<ul style="list-style-type: none"> * dzieli wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo 	<ul style="list-style-type: none"> * do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka 	
Temat 58. <i>Dom źródłem postaw – analiza fragmentu „Kamieni na szaniec”</i>	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców 	<ul style="list-style-type: none"> * określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec” 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród

<p><i>Aleksandra Kamińskiego.</i> s. 145</p>			<p>* wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka</p>		<p>nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom</p>
<p>Temat 59 i 60. <i>W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego.</i> s. 147</p>	<p>* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów * wymienia cechy gatunkowe trenu</p>	<p>* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie * opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich</p>	<p>* analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren</p>	<p>* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne i filozoficzne * zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej</p>	<p>* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności „Trenów”) Jana Kochanowskiego</p>
<p>Temat 61 i 62. <i>Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.</i> s. 150</p>	<p>* omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę</p>	<p>* opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza</p>	<p>* wypowiada się na temat emocji towarzyszących Odyseuszowi w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie</p>	<p>* wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży</p>	<p>* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”</p>
<p>Temat 63. <i>Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?</i> s. 154</p>	<p>* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego</p>	<p>* ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści</p>	<p>* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści</p>	<p>* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem pio-</p>	<p>* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym</p>

				senki P. Gintrowskiego	
Temat 64 i 65. <i>Redagujemy opisy przeżyć.</i> s. 156	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	
Temat 66. <i>Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.</i> s. 159	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
Temat 67. <i>Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?</i> s. 163	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna typy skrótów, skrótowców i określa ich funkcje w tekście * zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 68 i 69. <i>W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?</i> s. 166	* wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu	* redaguje kartkę z pamiętnika wybranego bohatera	* redaguje pracę dotyczącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	* przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
Temat 70.	* zna i rozpoznaje w tek-	* dostrzega różnicę	* rozpoznaje wyrazy	* uzupełnia związki	

Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście. s. 169	ście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	frazeologiczne odpowiednimi wyrazami * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
Temat 71. Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego. s. 172	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów przedstawionych na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych
Temat 72 i 73. Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka. s. 174	* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych	
Temat 74 i 75. Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego „Żona modna”. s. 175	* omawia treść utworu i elementy świata przedstawionego	* redaguje szczegółowy plan wydarzeń * przedstawia głównych bohaterów tekstu	* opisuje miejsce akcji przed zmianami i po nich * wskazuje w utworze cechy satyry * wskazuje ośmieszane i krytykowane zachowania bohaterów	* wypowiada się na temat aktualności podjętego tematu i wizerunku współczesnej „żony modnej”	* przygotowuje informacje na temat oświecenia i mody francuskiej, która dotarła na polskie dwory za czasów panowania Augusta II i Augusta III
Temat 76. Badamy, na czym polega satyryczny	* opisuje obraz, wskazując jego satyryczny charakter	* analizuje poszczególne elementy przedstawione na	* interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę	* podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości,	* przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów

<i>charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”.</i> s. 181		obrazie	i wypowiada się w imieniu jednej z postaci	które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu	Hogartha
Temat 77. <i>Funkcja eufemizmów i prozaizmów.</i> s. 183	* rozumie pojęcia: eufemizm i prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych eufemizmów i prozaizmów	* wskazuje omawiane pojęcia w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady eufemizmów, prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	
Temat 78. <i>Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.</i> s. 185	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wieczoru dla każdego członka rodziny	* wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
Temat 79. <i>Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.</i> s. 188	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poruszonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami	
Temat 80. <i>Rozmawiajmy o stereotypach w rodzinie.</i> s. 192	* określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny	* opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście	* wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru	* porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami	* redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie
Temat 81. <i>Jak należy traktować</i>	* omawia znaczenie językowych zachowań	* tworzy kilka zasad grzecznej komunika-	* komentuje zachowanie bohaterów opowia-	* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej prze-	* wypowiada się na temat nieetycznych

<i>rozmówcę? O etyce słowa.</i> s. 195	grzecznościowych	cji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności	dania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego	ciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”	zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i inter-necie
Temat 82. <i>Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” Katarzyny Ryrych.</i> s. 199	* określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy	* wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list	* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych	* przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	
Temat 83. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”.</i> s. 202	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 84 i 85. <i>Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.</i> s. 204	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	* wyjaśnia znaczenie słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	* analizuje i interpretuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	* określa i wskazuje funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
Temat 86. <i>Nasz projekt.</i>	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone	* gromadzi materiał do przygotowania	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	

s. 209	zadanie	wywiadu			
--------	---------	---------	--	--	--

Semestr II

CZŁOWIEK I PRAWO

Temat 87. <i>Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe.</i> s. 210	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
Temat 88. <i>Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?</i> s. 211	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu	* przygotowuje prezentację na temat ciekawostek związanych z Kodeksem Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu
Temat 89. <i>Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?</i> s. 213	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	
Temat 90. <i>Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.</i> s. 215	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje	* analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów

		ilustrację do wybranego przykazania			K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę)
Temat 91. <i>Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa. s. 218</i>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cycerona 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cycerona
Temat 92. <i>Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości? s. 223</i>	<ul style="list-style-type: none"> * zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> * objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje konkurs „Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
Temat 93 i 94. <i>Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego. s. 225</i>	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres zdania pojedynczego 	<ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni 	
Temat 95. <i>Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku 	<ul style="list-style-type: none"> * sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych 	<ul style="list-style-type: none"> * wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich

s. 228		rycerstwa * opisuje ilustrację	zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji i znaczenia ustawienia stołu	* wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza	
Temat 96. <i>Współczesny zbiór praw człowieka.</i> s. 231	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat 97. <i>Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.</i> s. 234	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszą przedstawionym sytuacjom	* omawia najważniejsze niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w przedstawionych scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	
Temat 98. <i>Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?</i> s. 235	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę * zna rodzaje rymów	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protest songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”
Temat 99. <i>Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu</i>	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację	* rozpoznaje w tekście literackim anaforę i określa jej	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szyborskiej (mogą

Wisławy Szymborskiej „Możliwości”. s. 237	człowieka stojącego na rozstaju dróg	funkcję * charakteryzuje osobę mówiącą	w formie pracy pisemnej	środki stylistyczne	pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
Temat 100 i 101 Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem. s. 239	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury
Temat 102. Iqbal Masih – mały wielki człowiek. s. 242	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania	* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motyw, decyzje i wymienia cechy charakteru	* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu	* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka	* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci
Temat 103. Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy. s. 244	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	
Temat 104. Co to jest homonim? s. 246	* omawia znaczenie słowa: homonim * przedstawia treść wiersza	* zapisuje znaczenia homonimów * układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny * wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów	* uzupełnia zdania odpowiednimi homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowol-	* przygotowuje reklamy produktów, wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe

		wielką i małą literą w podanych homonimach	słowa, będące homonimami	na liczbą homonimów	
Temat 105. <i>Czy reklama może ograniczać wolność?</i> <i>Dyskusja zainspirowana felietonem Krzysztofa Zanussiego.</i> s. 248	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wypowiada się na temat cech felietonu zauważonych w tekście * wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam	* przygotowuje dowolną reklamę
Temat 106. <i>Reklama jako komunikat językowy.</i> s. 250	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika)
Temat 107 i 108. <i>Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.</i> s. 253	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne	* tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiedziane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
Temat 109 i 110. <i>Ballada „Lilije” jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.</i>	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy	* tworzy plan wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu	* wypowiada się na temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody	* tworzy tekst mów sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci	* przygotowuje scenariusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi

s. 257	prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu	* rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego	w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wnioski dotyczące obu utworów Mickiewicza	* przedstawia współczesną wersję poznanej historii	w balladzie
Temat 111 i 112. <i>Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.</i> s. 263	* opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze	* przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu	* tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii	* wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami	
Temat 113 i 114. <i>„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się waszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.</i> s. 265	* omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz	* wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu	* określa nastrój ballady * wypowiada się na temat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu	* projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie na inscenizację dramatu	* pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu
Temat 115. <i>Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?</i> s. 275	* omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną	* określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia	* redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia	* przygotowuje kilka stron prądawnej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy
Temat 116. <i>Wszystko, co musisz</i>	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej	* określa formy gramatyczne	* określa formy imiesłowów	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące	

<p><i>wiedzieć o imiesłowach.</i> s. 282</p>	<p>i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów</p>	<p>czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowy</p>	<p>przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami</p>	<p>imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami</p>	
<p>Temat 117. <i>Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.</i> s. 286</p>	<p>* omawia treść wiersza * przedstawia własne rozumienie utworu i je uzasadnia</p>	<p>* porównuje Dekalog z wierszem * rozpoznaje rodzaje literackie; wskazuje ich cechy * pisze dekalog, który mógłby obowiązywać w świecie ucznia</p>	<p>* porównuje treść wiersza z przykazaniem miłości * wypowiada się na temat zastosowanej parafrazy</p>	<p>* określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze * przekształca treść wiersza zgodnie z poleceniem</p>	<p>* w dowolnej formie przedstawia realia i system rządzenia w powojennej Polsce (dezaprobatą lub krytyką systemu wyrażoną w wierszu)</p>
<p>Temat 118. <i>Debata przy okrągłym stole.</i> s. 287</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia swoje zdanie w dyskusji</p>	<p>* wskazuje związek nazwy „konferencja okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze</p>	<p>* ustala listę tematów do debaty przy okrągłym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów</p>	<p>* ocenia argumenty przedstawione przez kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów</p>	<p>* przedstawia informacje na temat rycerzy Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku</p>
<p>Temat 119. <i>Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry’ego Pratchetta.</i> s. 288</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu</p>	<p>* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty</p>	<p>* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię</p>	<p>* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym</p>	<p>* wypowiada się na temat bohatera wybranego tekstu kultury, często stosującego ironię</p>
<p>Temat 120. <i>Jak opisać sytuację?</i> s. 290</p>	<p>* omawia schemat redagowania opisu sytuacji * opisuje obraz</p>	<p>* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycznych i dynamicznych</p>	<p>* wykorzystując zgromadzone słownictwo, redaguje sytuację przedstawioną na</p>	<p>* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła</p>	<p>* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji</p>

		* gromadzi słownictwo potrzebne do opisu sytuacji przedstawionej na obrazie	obrazie	ogromne wrażenie	
Temat 121 i 122. <i>Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.</i> s. 292	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	* przedstawia bohaterów i określa ich cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje	* rozpoznaje rodzaje komizmu i określa ich funkcje * wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)
Temat 123. <i>Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment „Zemsty” Aleksandra Fredry.</i> s. 300	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i określa ich cechy * rozpoznaje elementy dramatu	* formułuje temat rozmowy ojca z synem * wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta	* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna	* w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry
Temat 124. <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.</i> s. 302	* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania	* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań	* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne	

		z imiesłowowym równoważnikiem zdania			
Temat 125. <i>Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.</i> s. 304	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów, redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale 	
Temat 126. <i>Utrwalenie wiedzy i umiejętności przed sprawdzianem.</i> s. 305	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania 	<ul style="list-style-type: none"> * wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury 	
Temat 127. <i>Nasz projekt.</i> s. 309	<ul style="list-style-type: none"> * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie 	<ul style="list-style-type: none"> * gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> * ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki 	<ul style="list-style-type: none"> * nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki 	
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
Temat 128. <i>Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki</i>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość 	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym 	<ul style="list-style-type: none"> * przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje

<p><i>rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 310</p>	<p>* uczestniczy w zabawie</p>	<p>z przekazem, z którym chce się utożsamić</p>	<p>tożsamości człowieka</p>	<p>świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu</p>	<p>regionu</p>
<p>Temat 129. <i>Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.</i> s. 311</p>	<p>* omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia ze słowem: ojczyzna</p>	<p>* wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związanego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem</p>	<p>* wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu narodu * wypowiada się na temat dziedziczn sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom</p>	<p>* podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju</p>	<p>* przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej wyniki w klasie)</p>
<p>Temat 130. <i>Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida „Moja piosnka (II)”.</i> s. 312</p>	<p>* określa temat wiersza * omawia tekst dotyczący romantyzmu * wypisuje skojarzenia ze słowem: Polska * wskazuje refren</p>	<p>* opisuje kraj przedstawiony w utworze * omawia sytuację liryczną * nazywa wartości moralne * opisuje obraz</p>	<p>* dokonuje analizy językowej utworu * wyjaśnia znaczenie neologizmów * omawia funkcję innych zabiegów językowych, interpunkcyjnych i graficznych zastosowanych w tekście</p>	<p>* tworzy parafrazę tekstu * redaguje wypowiedź (przygotowuje plakat, kolaż) na temat przymusowej emigracji w XIX wieku i czasach współczesnych</p>	<p>* przygotowuje projekt spotu promującego Polskę lub wybrany region kraju (lub sporządza ranking siedmiu cudów Polski)</p>
<p>Temat 131. <i>Budowa sonetu na przykładzie utworu Adama Mickiewicza.</i> s. 314</p>	<p>* opisuje zdjęcia, wyrażając swoje uczucia * omawia treść wiersza</p>	<p>* wyszukuje fragmenty opisujące osobę mówiącą * analizuje obrazy poetyckie * omawia budowę sonetu</p>	<p>* nazywa środki stylistyczne i omawia ich funkcję w tekście * wypowiada się na temat refleksji zawartych w dwóch ostatnich strofach * rozpoznaje elementy</p>	<p>* redaguje notatkę dotyczącą analizy i interpretacji tekstu * recytuje wiersz</p>	<p>* prezentuje informacje na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza</p>

			rytmizujące wypowiedź		
Temat 132. <i>Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?</i> s. 316	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniając ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
Temat 133 i 134. <i>Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordon” Adama Mickiewicza.</i> s. 318	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
Temat 135. <i>Słynne Polki – Emilia Plater.</i> s. 323	* przedstawia treść wiersza * porządkuje informacje * opisuje obraz	* odtwarza przebieg wydarzeń * przedstawia i charakteryzuje bohaterkę * redaguje notatkę o postaci	* wskazuje treści nawiązujące do średniowiecza * wypowiada się na temat sławnych Polek * przygotowuje prezentację poświęconą wybranej kobiecie	* wypowiada się na temat stereotypów w odniesieniu do przeczytanych fragmentów tekstu dotyczących roli i zachowania kobiety	* redaguje treść przemówienia uzasadniającego wybór Emilii Plater na patronkę szkoły lub ulicy
Temat 136. <i>Inwokacja do „Pana Tadeusza” jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.</i> s. 326	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie”	* porównuje fragment eposu Homera z <i>Inwokacją</i> pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu

<p>Temat 137. <i>Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.</i> s. 328</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> * rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne 	<ul style="list-style-type: none"> * odczytuje informacje z komunikatów wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje dialog zawierający sugestię lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady sugestii, manipulacji, perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
<p>Temat 138 i 139. <i>Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik” – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.</i> s. 331</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza” 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli
<p>Temat 140. <i>Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu „Heban” Ryszarda Kapuścińskiego.</i> s. 343</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności poszczególnych grup wiekowych, zawodów itp. 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje informacje na temat podróży zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej, które warto przeczytać 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
<p>Temat 141. <i>Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?</i> s. 346</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację 	<ul style="list-style-type: none"> * określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje 	<ul style="list-style-type: none"> * pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury

		* określa formy gramatyczne czasowników	tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata	wyniki w klasie	
Temat 142. <i>Refleksje nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego „Nowe pogo”.</i> s. 348	* wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej	* rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* rozpoznaje cechy charakterystyczne prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie	* porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida	* wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom
Temat 143 i 144. <i>Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.</i> s. 349	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów	* redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu	* podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście	* wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów
Temat 145. <i>Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka.</i> s. 354	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty	* charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji	* interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa	* wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	* przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego

<p>Temat 146 i 147. <i>Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.</i> s. 356</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka, podając zarówno wady, jak i zalety 	<ul style="list-style-type: none"> * określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> * dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości
<p>Temat 148. <i>Jak napisać streszczenie?</i> s. 359</p>	<ul style="list-style-type: none"> * wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce 	<ul style="list-style-type: none"> * na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu 	
<p>Temat 149. <i>Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.</i> s. 360</p>	<ul style="list-style-type: none"> * dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> * rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale 	<ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz 	
<p>Temat 150. <i>Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.</i> s. 362</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi 	

LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SIÓDMEJ

<p>Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> * interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> * wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej (mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę 	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęconej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi
<p>Charles Dickens „Opowieść wigilijna”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje 	<ul style="list-style-type: none"> * podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> * redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom 	<ul style="list-style-type: none"> * tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na temat ekranizacji utworu
<p>Nancy H. Kleinbaum „Stowarzyszenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> * przedstawia treść wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> * charakteryzuje nauczyciela, przedstawia 	<ul style="list-style-type: none"> * analizuje przyczyny pojawienia się proble- 	<ul style="list-style-type: none"> * porównuje książkę z filmem i wypowiada

<p>umarłych poetów”</p>	<ul style="list-style-type: none"> * układa plan * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania * relacjonuje przebieg lekcji angielskiego 	<ul style="list-style-type: none"> * wypowiada się na temat zasad panujących w akademii * wyraża swoje zdanie o utworze * posługuje się podstawowymi terminami filmowymi * wyjaśnia znaczenie tytułu * wskazuje cechy gatunkowe powieści 	<ul style="list-style-type: none"> jąc jednocześnie zmiany, które chciał on wprowadzić * ocenia zasady i zwyczaje panujące w akademii * omawia, czym się zajmowało stowarzyszenie * rozpoznaje rodzaje planów filmowych * tworzy scenopis wybranego fragmentu książki * wyjaśnia znaczenie sentencji odnoszących się do utworu * wypowiada się na temat chęci uczęszczania do akademii 	<ul style="list-style-type: none"> mów w szkole; formułuje wniosek * wypowiada się na temat relacji Neila z ojcem * wchodzi w rolę przedstawiciela wybranej grupy i prezentuje argumenty wraz z uzasadnieniem * proponuje zmiany, które przyczyniłyby się do poprawy warunków nauczania i wychowania w akademii 	<ul style="list-style-type: none"> się o obu przekazach, wskazując pozytywne i negatywne aspekty * wypowiada się na temat roli literatury w życiu młodego człowieka
--------------------------------	--	---	---	---	---